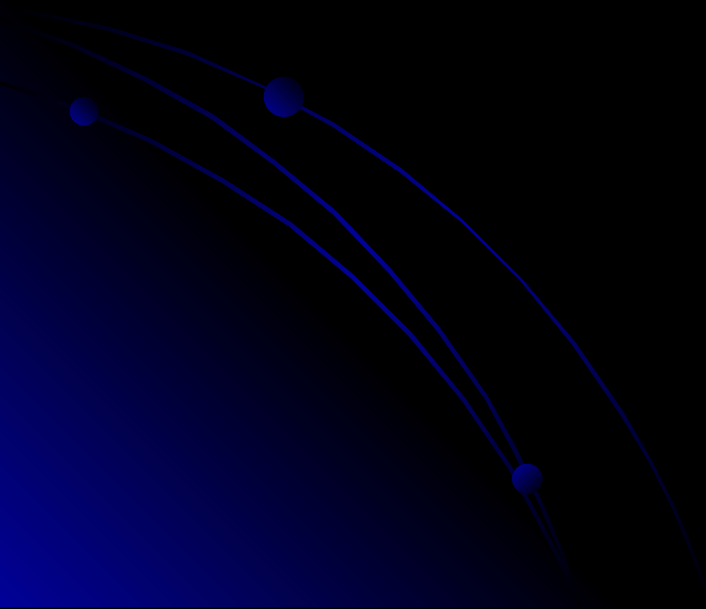




Ресей

Федерациясы.

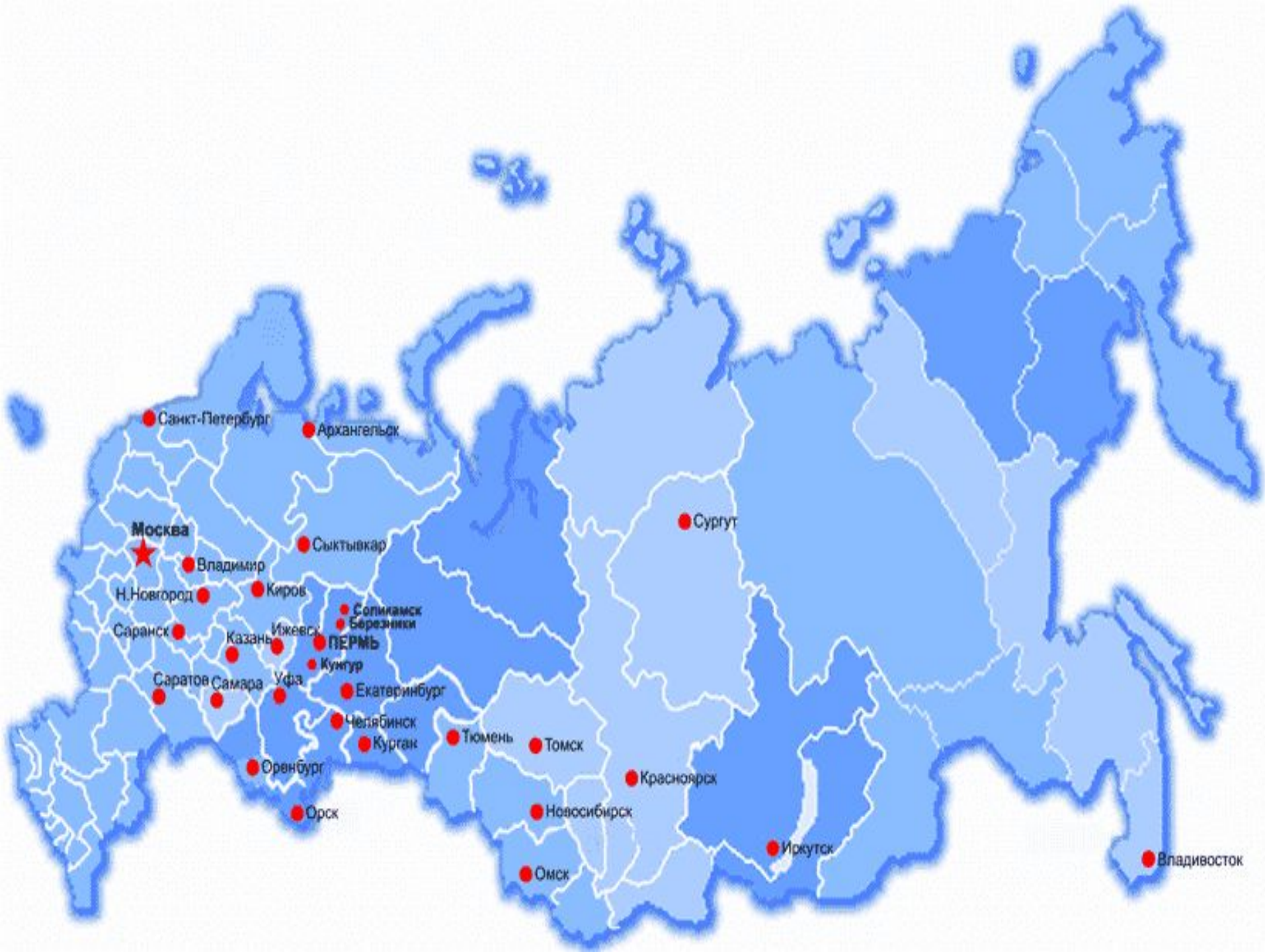


Орындаған:

- Бубархан Айзат



- **Ресей Федерациясы** (орысша: Росси́йская Федера́ция/Росси́я) — Азия мен Еуропа құрлықтарында орналасқан мемлекет. Жер аумағы жағынан дүние жүзіндегі ең үлкен мемлекет. Ресейдің мәдениеті дүниедегі ең ұлы мәдениеттердің бірі, жетістіктері орасан көп. Саяси жағынан Ресей — ықпалы зор мемлекет, БҰҰ Қауіпсіздік кеңесінің тұрақты мүшесі. Ресейдің экономикасы жылына орташа есеппен 7% жылдамдықпен өсуде, бұл дүние жүзіндегі ең жоғары өсу қарқындарының бірі. Орасан зор табиғи байлықтары, қуатты қарулы күштері мен білім деңгейі өте жоғары халқы — Ресей қуатының кепілі.
- Оңтүстік пен оңтүстік-шығыста Қытаймен, оңтүстік-шығысында Солтүстік Кореямен, Моңғолиямен, Қазақстанмен, Әзірбайжанмен, оңтүстік-батыста – Украинамен, батыста – Финландиямен, Беларуспен, Естониямен, Латувиямен, Норвегиямен шектеседі



Климаты және ауа райы

Ресей климаты оның үлкен болғандықтан әр түрлі. Территориясының көп бөлігін бірқалыпты континентті климаттық аймақ алып территориясы жатыр, ал Солтүстік мұзды мұхиттың аралдары мен солтүстік материк аумағы арктикалық және субарктикалық аймақты алып жатыр. Кавказ Қара теңіз жағалаулары ыстық субтропикалық аймақта орналасқан. Климат барлық жерде континентті, яғни қарлы суық қыс және ыстық жаз. Ең суық жері (қаңтар айында ең төменгі температурасы -72°C шамасында) Шығыс Сібірдегі Оймякон қаласы. Оңтүстік Алыс Шығыста климат қоңыржай муссонды, оның қаңтар айындағы орташа температурасы 0° -ден -5°C градус аралығында. Жауын-шашын көп болатын жерлері Кавказ және Алтай таулары аймағы (жылына 2000 мм), ал ең құрғақшылық жері - Прикаспий ойпаты (жылына 150 мм жауын-шашын).



Ресей валютасы

Өткен аптада Ресей өз экономикасына миллиардтаған доллар құйып, үлкен қаржы дағдарысынан аман қалды. Енді бұл елде 1998 жылғы нашар экономикалық жағдай қайталанбауы да мүмкін. Алайда Ресейдің инвестициялық абыройын қайта қалпына келтіру үшін ұзақ уақыт керек болатын көрінеді.

Осыдан шамамен 10 жыл бұрын Ресей нарығы құлап, елдегі орта кластың талай бөлігі түп-тамырымен жойылған болатын. Соңғы күндері Ресей тағы да қаржылық тығырыққа тірелейін деп қалды.

Өткен аптада Ресейдің қор биржасы қатты құлдырап, 3 күн ішінде 25 пайыздан айырылды. Өткен аптаның ортасына дейін Ресей нарықтары мамыр айымен салыстырғанда өз құнының 55 пайызын жоғалтып, рекордтық деңгейге түсіп кетті.

Елдің мұнай байлығы Кремлді 1998 жылғы жағдайдың қайталануынан сақтап қалды. Сол кездері Ресейдің банк жүйесі ыдырап, жаппай инфляция мен әлеуметтік наразылықтар орын алған еді. Жұма күні, яғни қыркүйектің 19-ында Ресей нарығы өзіне келе бастады. 120 миллиард долларлық жеңілдік пакетіне қоса үкімет инвесторлық сенімдерін арттыру мақсатында мемлекеттік фирмалардың акцияларын сатып алуға ниет білдіріп отыр.

Экономист мамандардың айтуынша, Ресейдің қаржы жүйесі әлі де болса тұрақты емес

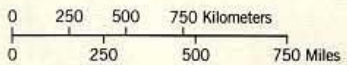
Ресей тарихы мың жылдан асады, әрі оқиғаларға аса бай. Ресей — көптеген қиындықтарды бастан кешіріп, өзіндік бетін сақтап қала білген ұлы ел.



ARCTIC OCEAN

Russia

- International boundary
- ★ National capital
- +— Railroad
- Road



Lambert Conformal Conic Projection, SP 47/82 N

Occupied by Soviet Union in 1945, administered by Russia, claimed by Japan.

Халықтың орналасуы

Ресей халқының орналасуы екі бөліктен тұратындығымен ерекшеленеді.

Жалпы Ресей Федерациясының аумағының 2/3 құрап жатқан Ресейдің солтүстігінде халықтың 1/15 бөлігі, яғни 10 млн. адам тұрады.

Ал Ресейдің үлкен Европалық бөлігінде (Сібірдің оңтүстік бөлігі және Алыс Шығыста) халық тығыз орналасқан. Бұл аумақ негізгі халық орналасқан сызығы деп аталып кеткен. Ресейдің жалпы аумақтың 1/3-ін құраса да, бұл аумақта халықтың 93%-і тұрады. Мұнда Ресейдің өндіріс пен ауылшаруашылықтарды өңдейтін ірі қалалары орналасқан.

Халықтың ұлттық құрылымы

Ресей Татарлар Цыгане Башқұрттар Ресейдің көпшілік халқы (88%) үндіевропалық тілдес жанұя халқына, ішінде славяндық тобына жатады. Орыстар жалпы Ресей халқының 81%-ін құрайды, сонымен қатар 4%-ін украиндықтар мен беларусстар құрайды.

Үндіевропалық жанұялардың басқа топтарына осетиндіктер мен неміс халқы кіреді, бірақ олардың саны 1985 жылмен салыстырғанда Германияға эмиграция жасау әсерінен азайып кетті.

Келесі саны жағынан алтайдық тілдес жанұялар (шамамен 12млн. адамды құрайды), оның ішінде түрік тілдес топтылар 11,2 млн. Адамды құрайды. Орыстардан кейінгі ең көп ұлттарға татарлар (5,5 млн. адам) кіреді. Олардың 1,8млн. адамы Татарстанның өзінде, 1,1млн. адам көршілес Башкортостанда, ал қалғаны Орал, Поволжья және Сібір аумақтарында тұрады.

Келесі саны жағынан көп түрік тілдес халықтарға чуваштар (1,8 млн. адам) мен башқұрттар (1,3 млн. адам) құрайды. Басқа түрік тілдес халықтар оңтүстік Сібірден (алтайлықтар, шорцтар, хакастар, тувинецтер) бастап Алыс Шығысқа (якуттар) дейін орналасқан.

Алтайлықтар Буряттар Коряки Чукчи Одан кейін Солтүстік Кавказ халқы: кумыктар, ноғайлар, карачайлар, балкарлар тұрады.

Қазақстанмен шекаралас жерлерде (Оңтүстік Сібір, Орал, Поволжье) қазақтар қоныстанған.

Чеченцы Дағыстандықтар Кабардинцы Осетиндер **Тілі**

Ресей Федерациясының негізгі мемлекеттік тілі болып орыс тілі табылады. Ресей көпұлтты мемлекет, сондықтан ана тілін сақтап қалу мақсатында құқық бере отырып, осы мемлекетте тұратын барлық ұлттарға орыс тілін оқытуға бар күшін салуда. Соңғы статистикалық мағлұматтарға сүйенсек, көпұлтты Ресейдің 86,6% халқы орыс тілін ана тілі ретінде қабылдаса, 97,7%-і осы тілде еркін сойлейді.

Ресейдің халық саны шамамен 134.000.000 адамды құрайды.

Оның 73,1% (97.954.000) қалалар мен қала тектес аудандарда тұрады, оның ішінде:

Мәскеуде 9.269.000, Мәскеу облысында 6.900.000,

Ленинград облысында 2.350.000 адам тұрады

Ресей мен Қазақстанның байланысы

Биыл жыл соңында Ресей мен Қазақстан ортақ кедендік одақ аясында жұмыс істемек. Келесі кезекте осы екі елдің бірыңғай экономикалық кеңістігі қалыптасады. Бұл туралы бүгін Астанада өтіп жатқан «Электронды Үкіметтің бастамалары» төртінші халықаралық конференциясы барысында Премьер-Министр Кәрім Мәсімов айтты. Сарапшылардың зерттеулері бойынша, ел халқының 55 пайызы Ресейдің ақпараттық кеңістігінен шықпай отыр. Премьер-министр Кәрім Мәсімов отандық бұқаралық ақпарат құралдары мен интернет-ресурстардың ресейлік әріптестеріне қатысты бәсекеге қабілетсіз екеніне өкініш білдірді. Оның пікірінше, отандық ақпараттық кеңістікті дамытуда алдағы 2-3 жылда «серпіліс жасау қажет».